

Traian Pârlog (Sansuga) și Liviu Timuș (Fabrizio). Pentru că toți sînt o echipă și Piațeta are nevoie de toți ca să ne convingă că n-a fost numai un vis sau că visurile mai pot deveni realitate, măcar în cutia cu miracole de la Piatra Neamț.

De altfel, nu numai acest spectacol, ci și primele două au beneficiat, la data apariției lor, de cronici teatrale în revista noastră. Urmărind acum „filmul” acestui turneu, generos primit de public și găzduit cu simpatie și cordialitate de Teatrul „Bulandra”, la sala Izvor, ne-a interesat felul în care se văd spectacolele, ca să zicem așa... nu de la Piatra Neamț, ci de la București, jucate fiind poate nu la temperatura premierei, dar în orice caz cu emoțiile firești — și poate sporite — ale unui turneu pe care teatrul și l-a dorit reprezentativ. Cum credem că a și fost.

Victor PARHON

CARNET A.T.M.

În buna tradiție a A.T.M., după vizionarea celor trei spectacole ale turneului pietrean — R.U.R. de Karel Capek în regia lui Alexandru Darie, Acești îngeri triști de D. R. Popescu în regia lui Nicolae Scarlat și Il Campiello (Piațeta) de Carlo Goldoni, în regia lui Silviu Purcărete — la sediul asociației, din str. Ienăchiță Văcărescu, vineri 12 septembrie a fost organizată o dezbateră profesională, la care au participat realizatorii reprezentațiilor (actori, regizori și scenografi), numeroși critici dramatici, regizori ai teatrelor bucureștene, esteticieni, istorici și teoreticieni ai teatrului, autori dramatici, ziariști, interesați cu toții de evoluția Teatrului Tineretului din Piatra Neamț și de pulsul vieții noastre teatrale în general.

Salutîndu-i pe cei prezenți și felicitîndu-i pe oaspeți pentru această „strălucită inaugurare de stagiune”, capabilă să demonstreze „menținerea tradiției teatrului”, atât în sensul orientării sale repertoriale interesante cît și al caratului valoric înalt al reprezentațiilor, artista emerită Dina Cocea, președinte al A.T.M., a apreciat turneul ca pe o adevărată „solie a tinereții”, demnă de admirație mai ales prin consecvența de spirit care animă trupa și astăzi, în preajma sărbătoririi celor 25 de ani de

existență a acestui teatru. Invitată să conducă dezbaterile, Natalia Stancu, secretar al secției de critică a A.T.M., s-a considerat îndreptățită să vadă în turneul pietrean „un semn de bun augur pentru întreaga stagiune”. Răspunzînd, la rîndu-i, invitației de a expune proiectele teatrului pentru noua stagiune și de a încerca să-și explice reacția deosebit de călduroasă a publicului bucureștean, actorul Cornel Nicoară, noul director al Teatrului Tineretului, avea să impresioneze plăcut prin luciditatea, franchețea și spiritul critic de care dă dovadă în prezent conducerea teatrului: „N-am străbătut o perioadă prea fericită în ultimul timp, ba am luat-o chiar ușor la vale. Reacția publicului mi-o explic, între altele, și printr-o mare curiozitate, multă lume venind să vadă și acest lucru, dacă am luat-o sau nu la valc. Cred că au putut să constate că nu chiar atât de mult, după primul spectacol, și deloc, după ultimul. Am venit abia acum în București, cu aceste spectacole, pentru că am considerat că acum ele ne reprezintă”.

Entuziaște au fost cuvintele Cătălinei Buzoianu, regizoare a Teatrului „Bulandra” (felul în care au fost permise spectacolele a constituit „un act de apartenență spirituală a noastră, a tuturor, la o sărbătoare a teatrului românesc”), și ale lui Dinu Cernescu, din această stagiune prim-regizor al Teatrului Mic („ca spectator căruia rareori îi place ceva, începînd cu propriile mele spectacole, am încercat de astă dată un sentiment de revelație la aceste reprezentații, turneul propunîndu-ne o infuzie de liniște și de bucurie a actului teatral, prin R.U.R., unde am urmărit evoluția unui regizor tînăr, Alexandru Darie, care se prezintă foarte matur, și prin Piațeta, unde un regizor matur, Silviu Purcărete, se prezintă plin de tinerețe”).

Importanța invitării în continuare a tinerilor regizori la Piatra Neamț, pentru a lucra împreună cu actori din aceeași generație și cu același entuziasm — argumentată prin chiar rezultatele foarte bune ale actualului turneu — a fost subliniată de prof. univ. dr. Ileana Berlogea, decan al Institutului de teatru, care a apreciat în mod deosebit selecția repertorială, faptul că nota contemporană s-a putut regăsi și în texte și în spectacole. Analizînd cu subtilitate și pertinentă în special viziunile regizoral-scenografice ale reprezentațiilor, Natalia Stancu remarcă faptul că „în fiecare dintre aceste spectacole s-a putut des-

(Continuare la p. 89)

V. P.

ce cunoaștem din proza lui Vasile De-metrius, G. M. Zamfirescu sau Carol Ardeleanu. (...) Paul Everac urmărește nu numai procesul de formare a unei familii, ci a unui întreg colectiv, înțeles ca un organism cu aceleași țeluri și idealuri de viață, ca un factor generator de atitudine, ca o ambianță proprie dezvoltării însușirilor creatoare ale individului". (Valeriu Râpeanu — „Teatrul de astăzi într-o perspectivă istorică”, în volumul „Dramaturgie română contemporană”, Editura Tineretului, București, 1967).

Alte opinii: Margareta Bărbuță — „Teatrul” 7/1959; Ilie Rusu — „Teatrul” 12/1964; Călin Căliman — „Teatrul” 6/1969; Dumitru Solomon — „Teatrul” 4/1974; Ioana Mălin — „România literară”, 11/1974; C. V. — „Contemporanul”, 12/1974; V. Râpeanu — Studiu Introduc-tiv la volumul „O antologie a dramatur-giei românești 1944—1977. Teatrul de in-spirație contemporană” — București, Edi-tura „Eminescu”, 1978, p. 38.

1959, 22 august — **EXPLOZIE INTIR-ZIATA**, piesă în trei acte.

Teatrul de Stat din Ploiești. Regia Harry Eliad. Decorul și costume: Eugenia Buiuc-Marinescu. Cu: Zephy Alșec, Maria Bondar, Toma Caragiu, Maria Lăzăreanu, Jeanine Tomescu, Liana Dan Rıza, Mihail Balaban, Virginia Bejan, Virgil Dumitrescu, Silviu Lambrino, Grigore Pogonat.

Piesa s-a mai jucat la teatrele din Baia Mare (1959, regia Petre Meglei), Arad

(1959, regia Radu Sorin Grigorescu), Teatrul Municipal din București (1960, regia Lucian Pintilie), Botoșani, Oradea (secția maghiară) etc.

„Ceea ce ar fi putut fi, într-o dramă burgheză, o meschină dispută între doi bărbați pentru o femeie, devine în piesa lui Everac o amplă și pasionantă dezbatere despre ideal, despre fericire, fără a se transforma însă într-o demonstrație rațională, rece. (...) Semnifi-cația titlului piesei lui Paul Everac depășește cu mult înțelesul faptului con-cret relatat. În viața Fanei și a doc-torului Cristea apariția lui Vintilă Girțu și confruntarea — cu propria tî-nerețe, la Fana, cu un ideal de viață radical opus, la Valeriu Cristea — pro-voacă o răsturnare în conștiință, echi-valență cu o explozie. Comunistul Vin-tilă reprezintă nu numai imaginea omu-lui care a luptat, în anii grei ai ile-galității, pentru libertate, pentru o viață fericită a poporului, ci poartă cu sine ideea continuității luptei pentru e-liberarea conștiinței omului din plasa nimicitoare a mentalității burgheze”. (Margareta Bărbuță — „Teatrul” 9/1959).

Alte opinii: Ecaterina Oproiu — „Pe marginea unor piese de debut”, „Viața Românească”, 9/1959; Nicolae Ciobanu — „Între textul literar și spectacolul dra-matic” — „Scrisul bănățean”, decembrie 12/1959; Traian Șelmaru — „Teatrul” 7/1960).

(Continuare de la p. 70)

cifra un punct de vedere asupra textu-lui și asupra lumii, care și-au găsit de cele mai multe ori și mijloacele de ex-presie adecvate”. Interesante mărturii de creație au fost produse de regizorul Alexandru Darie, atribuind neîmplinirile reprezentăției R.U.R. nu numai carențelor textului ci și indeciziei sale în fața unor lungimi ale acestuia, ceea ce a făcut ca „încercarea noastră să nu poată fi dusă pînă la capăt”. O substanțială și detaliată analiză a viziunii regizorale din **Piațeta** avea să fie făcută de criti-cul teatral Ludmila Patlanjoglu („un discurs de o pregnanță teatralitate, în care există și subtilitatea visului și vi-talitatea simbolului — realizîndu-se maxima intensitate cu mijloace foarte simple, epurate de pitoresc și natura-lism”). Succint, criticul teatral Dinu Kivu și-a exprimat satisfacția de a fi reîntîlnit aceeași atmosferă și același en-tuziasm specifice tradiției spectacolelor pietrene, continuată acum cu strălucire de **Piațeta** lui Silviu Purcărete. În distin-gința sa spirituală sa alocațiune, prof. univ. dr. doc. Ion Toboșaru, apreciînd

„poezia lucidă” a lui Darie și „moder-nitatea” viziunii lui Purcărete, a avansat cu subtilitate și superior tact pedagogic o serie de observații critice la adresa reprezentațiilor celor doi importanți tî-neri regizori. („Între relațiile general umane și cele concret istorice spec-tacolu-lui Purcărete le favorizează pe cele dinți, lumea colorată fiind o lume de folclor național, autentic, dar poate că există și o autenticitate goldoniană, cu o lume de istorie și de crepuscul istoric”).

La rîndu-ne, încercînd să ne exprimăm cît mai clar punctul de vedere asupra spectacolelor, ne-am concentrat atenția asupra compartimentului creațiilor actoricești, remarcînd, de la caz la caz, bi-ruințe și neîmpliniri artistice, și unele și altele meritînd să stea în atenția con-ducerii teatrului, hotărîtă să nu-i dezmințim renumele.

După dezbaterile de la A.T.M., pe marginea celor trei spectacole, care au făcut și obiectul însemnărilor noastre, Teatrul Tineretului a prezentat și un al patrulea spectacol, la Sala polivalentă, cu piesa **Fluturi de noapte** de Dinu Gri-gorescu, în regia lui Mircea Marin.